

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Υπολογιστές I

Δομή του προγράμματος

Διδάσκοντες: **Αν. Καθ. Δ. Παπαγεωργίου,**
Αν. Καθ. Ε. Λοιδωρικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ Ι

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1

Ένα πρώτο πρόγραμμα

Κατασκευάστε πρόγραμμα που θα εμφανίζει στην οθόνη τη λέξη:

HELLO


```
PROGRAM FIRST
C Αυτό είναι ένα απλό υπόδειγμα προγράμματος.
WRITE (*,*) 'HELLO'
END
```

2

Από τι αποτελείται ένα πρόγραμμα

- Κάθε πρόγραμμα αποτελείται από μια σειρά από **εντολές**.
- Κάθε εντολή ενός προγράμματος λέει στον υπολογιστή να κάνει μια **συγκεκριμένη ενέργεια** (εκτελέσιμη εντολή).
- Ορισμένες εντολές απλώς **δηλώνουν** κάτι (δηλώσεις).
- Οι εντολές ενός προγράμματος **εκτελούνται διαδοχικά** ή μια μετά την άλλη.

3

Τι σημαίνουν οι εντολές

PROGRAM FIRST

Δήλωση έναρξης προγράμματος. **FIRST**: Συμβολικό όνομα που δίνουμε στο πρόγραμμα.

C Αυτό είναι ένα απλό υπόδειγμα προγράμματος. Επεξηγηματικό σχόλιο. Απευθύνεται σε όποιον διαβάσει το πρόγραμμα και όχι στον υπολογιστή.

WRITE (*,*) 'HELLO'

Εντολή εμφάνισης ενός μηνύματος στην οθόνη.

END

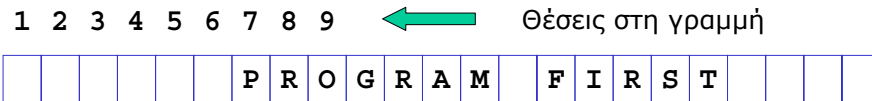
Εντολή τερματισμού προγράμματος.

4

Πως γράφεται το πρόγραμμα

Κάθε εντολή γράφεται ξεκινώντας από τη στήλη 7.
Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε **κεφαλαία** ή **μικρά**.

Παράδειγμα:

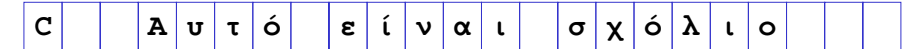

5

Τι γράφουμε σε κάθε στήλη

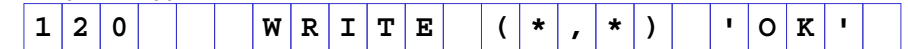
Στήλη 1: Εάν περιέχει το χαρακτήρα **C** ή ***** τότε η γραμμή είναι επεξηγηματικό σχόλιο.

Παράδειγμα:

Στήλες 1-5: Περιέχουν σε κάποιες περιπτώσεις ακέραιους αριθμούς από 1 έως 99999 για την αρίθμηση εντολών.

Παράδειγμα:

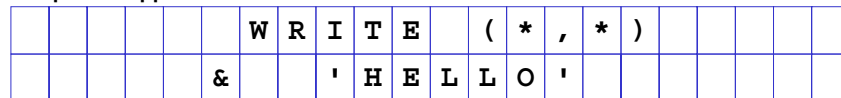

6

Τι γράφουμε σε κάθε στήλη

Στήλη 6: Εάν περιέχει οποιοδήποτε χαρακτήρα, τότε η γραμμή αυτή αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης. (Χρήσιμο για να γράφουμε πολύ μεγάλες εντολές σε δύο γραμμές).

Παράδειγμα:

Στήλες 7-72: Γράφονται οι εντολές Fortran.

Στήλες 73- : Αγνοούνται.

7

Πρακτικός κανόνας

Για να γράψουμε μια εντολή Fortran:

αφήνουμε πρώτα **έξι κενά**

ή

πατάμε **μία φορά το πλήκτρο Tab.**

8

Συμβολικά ονόματα

Στην εντολή `PROGRAM FIRST` χρησιμοποιήσαμε το συμβολικό όνομα `FIRST`.

Συμβολικά ονόματα χρησιμοποιούνται σε πολλά άλλα σημεία ενός προγράμματος.

Κανόνες για τα συμβολικά ονόματα:

- Αποτελούνται από ένα μέχρι έξι χαρακτήρες.
- Επιτρέπονται μόνο αγγλικά γράμματα και αριθμοί.
- Ο πρώτος χαρακτήρας πρέπει να είναι γράμμα.
- Κεφαλαία και μικρά θεωρούνται ίδια.

9

Παραδείγματα συμβολικών ονομάτων

<code>FIRST</code>	Σωστό. Είναι ίδιο με το <code>first</code>
<code>A2</code>	Σωστό.
<code>2ND</code>	Λάθος. Ξεκινάει με ψηφίο.
<code>XYZ#A</code>	Λάθος. Περιέχει το σύμβολο #
<code>ΙΣΤΡ2</code>	Λάθος. Περιέχει ελληνικό χαρακτήρα.
<code>AVLSN6QPT</code>	Λάθος. Έχει πάνω από 6 χαρακτήρες. Όμως κάποιοι μεταφραστές το επιτρέπουν.

10

Πως επιλέγουμε συμβολικά ονόματα

Παρότι υπάρχει μεγάλη ελευθερία στην επιλογή συμβολικών ονομάτων, αυτά δεν επιλέγονται τυχαία.

Κάθε συμβολικό όνομα επιλέγεται πάντα ανάλογα με τη χρήση του.

Η επιλογή πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μας διευκολύνει να καταλάβουμε τη σημασία του σε σχέση με το πρόβλημα που προσπαθούμε να επιλύσουμε.

Πχ. Το πρώτο μας πρόγραμμα το ονομάσαμε `FIRST`. Θα ήταν παράδοξο να δίναμε ένα όνομα της μορφής: `PROGRAM X2WT6`

11

Η εντολή WRITE

Με την εντολή `WRITE` εμφανίζουμε στην οθόνη κάποιο μήνυμα. Το μήνυμα βρίσκεται εντός απλών αποστρόφων. Πχ.

```
WRITE (*,*) 'HELLO'
```

Μπορούμε να εμφανίσουμε και δεύτερο μήνυμα με την ίδια εντολή `WRITE` χωρίζοντας τα με κόμμα:

```
WRITE (*,*) 'HELLO ', 'WORLD'
```

Θα εμφανιστεί:
`HELLO WORLD`

Κάθε εντολή `WRITE` εμφανίζει **μία** γραμμή στην οθόνη

12

Η εντολή WRITE

Εάν υπάρχουν κενά εντός των αποστρόφων αυτά εμφανίζονται στην οθόνη, εκτός των αποστρόφων αγνοούνται. Π.χ. Οι εντολές:

```
WRITE (*,*) 'HELLO'
WRITE (*,*) '  HELLO'
```

Εμφανίζουν:

```
HELLO
  HELLO
```

Ενώ οι εντολές:

```
WRITE (*,*) 'HELLO'
WRITE (*,*) 'HELLO'
```

Εμφανίζουν ακριβώς το ίδιο:

```
HELLO
HELLO
```

13

Παράδειγμα

Κατασκευάστε πρόγραμμα το οποίο θα εμφανίζει στην οθόνη τα στοιχεία σας με την εξής μορφή:

```
+-----+
| ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ |
| ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ |
| ΑΜ: 932 |
+-----+
```

14

Παράδειγμα

```
PROGRAM MYNAME
C Το πρόγραμμα αυτό εμφανίζει στην οθόνη
C τα στοιχεία μου.
WRITE (*,*) '+-----+'
WRITE (*,*) '| ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ |'
WRITE (*,*) '| ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ |'
WRITE (*,*) '| ΑΜ: 932 |'
WRITE (*,*) '+-----+'
END
```

15

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
Περίοδος προγραμματισμού 2007-2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Μίσθια για το μέλλον
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση 1.0 διαθέσιμη εδώ.

<http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1154>.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Διδάσκοντες: Αν.
Καθ. Δ. Παπαγεωργίου, Αν. Καθ. Ε. Λοιδωρίκης.
«Υπολογιστές Ι. Δομή του προγράμματος». Έκδοση:
1.0. Ιωάννινα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή
διεύθυνση:
<http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1154>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

- Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Παρόμοια Διανομή, Διεθνής Έκδοση 4.0 [1] ή μεταγενέστερη.

- [1] <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>